

Staben

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Krister Eriksson
Tfn: 08-508 25 567

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-03-29

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2005-04-19
DNR 105-204/2005

Till
Socialtjänstnämnden

Redovisning av arbetet med handikapplaner 2004 i stadens nämnder och bolag

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar för egen del godkänna redovisningen
2. Socialtjänstnämnden föreslår att Kommunstyrelsen godkänner redovisningen och överlämnar den till stadens nämnder och bolag för kännedom

Dag Helin

Vera Josefsson

Sammanfattning

Vid kommunfullmäktiges beslut hösten 1999 om Handikapplan för Stockholms stad fick socialtjänstnämnden i uppdrag att årligen redovisa alla nämnders och bolags handikapplaner och vid behov revidera inriktningsdokumentet. Kommunstyrelsen har behandlat och godkänt redovisningarna för åren 2000, 2001, 2002 samt 2003. Den nu genomförda redovisningen omfattar stadens nämnders och bolags arbete med handikapplaner för år 2004.

Det kan konstateras att det fortfarande finns brister i ett antal nämnders och bolags redovisningar av kostnader för planerade åtgärder. Bolagen är, som i tidigare redovisningar, klart underrepresenterade när det gäller att upprätta handikapplaner. Däremot har ett flertal av facknämnderna upprättat handikapplan och de redovisar också kostnader i högre utsträckning än stadsdelsnämnder och bolag.

Föreliggande redovisning är den sista utifrån kommunfullmäktiges beslut 1999. Den 14 december 2004 beslutade kommunfullmäktige om Handikappolitiskt program för Stockholms stad. Det handikappolitiska programmet gäller från 1 januari 2005.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom socialtjänstförvaltningens stab. Ärendet har behandlats av socialtjänstnämndens handikappråd den 14 april 2005.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade hösten 1999 om Handikapplan för Stockholms stad. Samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag ska precisera sitt uppdrag inom funktionshinder området och tydligt definiera sina ansvarsområden utifrån Förenta Nationernas (FN) 22 standardregler om delaktighet och jämlikhet. Planen ska vara ettårig med en årlig uppföljning.

I kommunfullmäktiges beslut fick socialtjänstnämnden i uppdrag att årligen följa upp arbetet med planerna och vid behov revidera inriktningsdokumentet.

Under hösten 2003 utarbetade socialtjänstförvaltningen, i samarbete med handikapporganisationerna, ett handikappolitiskt program. Det utgör grunden för och redovisar stadens inriktningsmål för arbetet med att åstadkomma ett Stockholm som är tillgängligt och kan ge jämlika och rättvisa levnadsvillkor för personer med funktionshinder. Det handikappolitiska programmet ersätter således "Riktlinjer för stadens handikapplaner" från år 1999.

Den 30 januari 2004 beslutade socialtjänstnämnden att för egen del godkänna "Handikappolitiskt program för Stockholms stad" och överlämna ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Kommunfullmäktige beslutade den 14 december 2004 att det handikappolitiska programmet ska gälla från den 1 januari 2005.

Följande redovisning är den femte och därmed den sista som socialtjänstförvaltningen genomför enligt kommunfullmäktiges beslut 1999. Redovisningen gäller arbetet med handikapplaner år 2004 i stadens nämnder och bolag.

REDOVISNING AV HANDIKAPPLANER FÖR ÅR 2004 I STADENS NÄMNDER OCH BOLAG

Inledning

Samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag har, t o m år 2004, kommunfullmäktiges uppdrag att utarbeta egna handikapplaner. Socialtjänstnämnden har, enligt samma beslut, i uppdrag att följa upp och redovisa planerna till kommunstyrelsen.

I redovisningarna som gällt arbetet med handikapplaner år 2000 – 2003 har socialtjänstförvaltningen kommenterat i vad mån nämnder och bolag upprättat planer utifrån det egna ansvarsområdet, hur man följt upp planerna och hur åtgärder är tänkta att genomföras. Socialtjänstförvaltningen har också studerat hur förvaltningar och bolag arbetat med de fyra standardreglerna ökad medvetenhet, tillgänglighet, arbete och personalutbildning. Redovisningarna har till sin karaktär varit relativt detaljerade.

Eftersom följande redovisning är den sista enligt kommunfullmäktiges beslut 1999, har förvaltningen valt att redovisa arbetet med handikapplaner 2004 på ett mer övergripande sätt. Det finns, som förvaltningen ser det, inte skäl för att i detalj granska ett planarbete som nu avslutats.

Under rubriken ”Sammanfattande bedömning och kommentarer” har förvaltningen försökt dra några slutsatser av det arbete som bedrivits med handikapplaner under åren 2000 – 2004.

Bedömning

Stadsdelsnämnder

Samtliga stadsdelsnämnder har upprättat handikapplan för år 2004. Stadsdelsnämnderna behandlar, såsom i tidigare redovisningar, i princip alla standardreglerna i de upprättade planerna. Det är, som i tidigare redovisningar, en jämn och tämligen god kvalitet på de upprättade handikapplanerna. Det är klart och konkret formulerat vad som ska åtgärdas och var ansvaret för åtgärderna ligger. Dock saknas fortfarande kopplingen till budget och verksamhetsplan. Det finns i de allra flesta planer inte redovisat hur de föreslagna åtgärderna ska finansieras.

Facknämnder/förvaltningar

16 av 19 facknämnder/förvaltningar har upprättat handikapplan för år 2004. Det är en ökning i antal upprättade planer med en, jämfört med år 2003. Facknämnderna fortsätter att planera för de punkter i handikapplanen som ligger närmast respektive verksamhetsområde. Huvuddelen av nämnderna har på ett godtagbart sätt redovisat sitt ansvarsområde liksom vilka åtgärder som planeras. Av de 16 facknämnder som upprättat handikapplan för 2004 har 6 på ett nöjaktigt sätt specificerat sina kostnader.

Bolag

6 av 16 bolag har upprättat handikapplan för år 2004. Det är samma antal planer som upprättades av bolagen förra året. Även bolagens åtgärder är inriktade på det ansvarsområde respektive bolag omfattas av. Kvaliteten är, som i tidigare redovisningar, skiftande. I något fall har i princip alla 22 punkter behandlats medan det i andra fall saknas kommentarer om huvuddelen av de 22 standardpunkterna. Liksom i tidigare redovisningar brister bolagen i redovisningen av kostnader. I de fall kostnader kommenteras hänvisas i huvudsak till ”befintlig budget”.

Sammanfattande bedömning och kommentarer

Socialtjänstförvaltningen har följt upp sammanlagt 40 handikapplaner. Det är två fler jämfört med de 38 planer som följdes upp i 2003 års redovisning.

Samtliga stadsdelsnämnder, 16 facknämnder och 6 bolag har upprättat plan för år 2004. Därmed återstår 3 facknämnder och 10 bolag som inte upprättat handikapplan för år 2004.

Förvaltningen kan konstatera att de handikapplaner som upprättats av nämnder och styrelser för år 2004 generellt inte skiljer sig till sitt innehåll och sin kvalitet från de handikapplaner som redovisats tidigare år. Det kan också konstateras att samtliga stadsdelsnämnder och de senaste två åren även flertalet facknämnder, har upprättat plan. Bolagen har, som i tidigare års redovisningar, endast i ringa omfattning upprättat handikapplaner.

Det är uppenbart att sidoordnade handikapplaner som instrument för att öka tillgängligheten för funktionshindrade personer i Stockholms stad, inte fungerat som det styrmedel det var tänkt att vara. Som ett exempel kan nämnas den bristande kopplingen mellan ordinarie verksamhetsplan och budget. Endast fackförvaltningarna har, i de två senaste redovisningarna, i någon mån redovisat kostnader och hur dessa ska finansieras.

Mot bakgrund av de svårigheter som funnits att implementera handikapplaner som ett styrinstrument för nämnder och bolag i tillgänglighetsarbetet, ser förvaltningen med tillförsikt fram mot kommande arbete med ”Handikappolitiskt program för Stockholms stad”. Programmet ska utgöra grunden för samt redovisa stadens inriktningsmål för arbetet med att åstadkomma ett Stockholm som är tillgängligt och som kan ge jämlika och rättvisa levnadsvillkor för personer med funktionshinder.

Från och med 2005 tas således de sidoordnade handikapplanerna bort och ersätts med åtgärder utifrån stadens handikappolitiska program. Respektive nämnd/bolag ska fortsättningsvis redovisa planerade åtgärder i budget och verksamhetsplan. Uppföljning kommer att ske i bokslut och verksamhetsberättelse.